

ПІДСТАВИ І КРИТЕРІЇ ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПУ АВТОНОМНОСТІ ТЛУМАЧЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СУДОМ З ПРАВ ЛЮДИНИ

ГОПАНЧУК Василь Степанович - кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри цивільно-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та психології НАВС

МАТВЄЄВА Станіслава Петрівна - здобувач кафедри цивільно-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та психології НАВС

Стаття посвячена определению оснований и критериев применения принципа автономности толкования Европейской Конвенции по правам человека на основе анализа решений Европейского суда по правам человека. В качестве базиса исследования использованы решения Европейского суда по правам человека, научные работы зарубежных ученых.

Конвенція не містить посилань на автономність тлумачення, і не має будь-яких положень, які хоча б опосередковано передбачають такий підхід. Хоча це і не означає, що автономність не вписується в рамки Конвенції, все ж є необхідність визначити *підстави* для використання цього підходу.

Багато авторів посилається на Віденську Конвенцію, щоб виправдати використання міжнародними суддями автономного підходу. Хоч це досить несподівано, але сам по собі ЄСПЛ ніколи не посилається на ВКПМД, щоб виправдати застосування автономного підходу (хоча він опирається на Віденську Конвенцію, щоб виправдати свій підхід у тлумаченні взагалі).

В обмеженому числі випадків ЄСПЛ все ж таки пояснює причини застосування цього підходу. На прикладі справи *Озторка* (CASE OF ÖZTÜRK v. GERMANY (21 February 1984)) (один із ранніх випадків, у якому ця концепція була застосована), суддя Матчер пояснив, чому Суд не завжди чітко може сформулювати аргументи на користь застосування такого підходу. Він вважає,

що “зрозуміло, що автономність тлумачення, як метод, найкраще підходить для багатосторонніх конвенцій, і зокрема, в області нормотворчих інструментів, таких як Європейська конвенція з прав людини”.¹ Мабуть, суддя Матчер вважав очевидним використання цього засобу тлумачення. Однак, ЄСПЛ, в цьому і багатьох інших випадках, покладався на телеологічні аргументи, щоб пояснити використання автономного підходу.

Є дві суміжні проблеми, які потребують вирішення в разі посилання Судом на національні класифікації у застосуванні положень Конвенції. При розгляді таких питань Суд детально проводить розробку загального обґрунтування використання автономності тлумачення, підкреслюючи, що використання іншого підходу може поставити під загрозу об’єкт і мету Конвенції.

Першою проблемою є те, що Суд не хоче давати державам-учасницям свободу в підміні понять, адже це надасть їм змогу уникати необхідності відповідати вимогам Конвенції. Це б серйозно зашкодило ефективному захисту основних прав у Європі.

Друга проблема заключається в тому, що за цих умов у державах-учасницях буде відрізнятися рівень захисту прав. У державах, де вітчизняна і європейська класифікація будуть збігатися, громадянам буде надаватися

¹ ЄСПЛ, CASE OF ÖZTÜRK v. GERMANY (Application no. 8544/79, judgment of 21 February 1984), [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57553>.

захист у повному об'ємі. У той же час громадянам інших держав може бути відмовлено в такому захисті. Такий несправедливий результат є небажаним на думку Суду. Саме тому, як у випадку з *Пеллегріном* (CASE OF PELLEGRIN v. FRANCE (8 December 1999)),² Суд використав автономність тлумачення. Питання в цьому прикладі – в яких ситуаціях правовий спір щодо державних службовців буде охоплюватися захистом, передбаченим Статтею 6. Суд підкреслив, що небажано ставити застосування положень Конвенції в залежність від конкретної національної правової системи: “Суд вважає, що, маючи на меті застосування Статті 6 § 1, важливо встановити автономність тлумачення терміна „державна служба”. Це б поставило всіх державних службовців, які виконують еквівалентні або аналогічні обов'язки в державах-учасниках Конвенції, на один рівень незалежно від внутрішньої форми, та незалежно від характеру правових відносин між офіційним та адміністративним органом.

Акцент на тотожний захист також видно у прикладі *Стека* (CASE OF STEC AND OTHERS v. THE UNITED KINGDOM (6 July 2005)), де суд повинен був визначити, чи вважалися виплати на основі відрахувань та обов'язкові виплати „майном” у розумінні статті 1 Протоколу № 1. Цей аспект призвів Суд до застосування автономності тлумачення: “В інтересах узгодженості положень Конвенції в цілому необхідно розглядати автономність концепції „майно” в Статті 1 Протоколу №1, таким чином, що узгоджується з концепцією грошових прав відповідно до Статті 6 §1. Тим більше важливо прийняти тлумачення Статті 1 Протоколу №1, яке дозволило б уникнути нерівностей у відношеннях, заснованих на відмінностях, які на сьогоднішній день є нелогічними або нестійкими”;

“...Враховуючи різноманітність методів фінансування, а також взаємопов'язуючу природу пільг у більшості систем соціального забезпечення, здається, все більш штуч-

ним вважати, що тільки вигоди, що фінансуються за рахунок внесків до спеціального фонду, потрапляють у сферу дії Статті 1 Протоколу № 1.”³

Можна сказати, що Суд хоче контролювати застосування положень Конвенції з метою надання їм однакового мінімального рівня захисту по всій Європі.

Основою для вибору автономного підходу є, головним чином, телеологічний спосіб міркувань. Автономний підхід повинен відповідати об'єкту і цілі Конвенції, хоча б тому, що це буде перепоною в підміні понять державами-учасниками, і також може запобігти нерівності прав. Це підтверджує аргумент, зазначений у теоретичному розділі, а саме, що автономність тлумачення є одним з метателеологічних принципів, які були введені, щоб захистити об'єкт і цілі Конвенції.

Важливий аспект, який може виявитися досить корисним для обговорення питання про автономність тлумачення, пов'язаний з тим, як саме суд встановлює таке значення. Посилання на автономність значення певного поняття або положення передбачає, що існує „європейське” значення терміна. Яким чином Суд приходить до „європейського” або автономного значення? Чи може відповідь бути знайденою в прецедентному праві? Чи посилається Суд на конкретні методи тлумачення або є інші способи, щоб визначити автономність значення?

Існує не один стандартний метод встановлення автономності значення. У прецедентному праві можна виділити дві основні тенденції.

1). У першій категорії справ суд розробляє умови або набір критеріїв, які допоможуть Суду вийти за рамки внутрішньої класифікації та оцінити справжній характер певного права. Це в основному видно в контексті встановлення автономності тлумачення поняття „кримінального обвинувачення” або значення „державної служби” в рамках застосування Статті 6. Випадок

² ЄСПЛ, CASE OF PELLEGRIN v. FRANCE (Application no. 28541/95, judgment of 8 December 1999), [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng-press/pages/search.aspx?i=003-68450-6891>.

³ ЄСПЛ, CASE OF STEC AND OTHERS v. THE UNITED KINGDOM (Applications nos. 65731/01 and 65900/01, decision of 6 July 2005 [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-73198>.

Енгеля (CASE OF ENGEL AND OTHERS v. THE NETHERLANDS (judgment date 8 June 1976))⁴ був першим, у якому Суд застосував цей підхід для того, щоб встановити автономність терміну „кримінальне обвинувачення”, і це було провідним прецедентом з тих пір. У цьому випадку Суд з'ясовував, чи підпадають дисциплінарні санкції, що застосовуються до призовника під кримінальне звинувачення за змістом Статті 6.

2). Після встановлення доречності застосування автономного підходу наступним необхідно з'ясувати, яким чином визначати, чи має зміст дисциплінарний характер, чи справа є кримінальною за суттю Статті 6. Спочатку він брав до уваги національну класифікацію, але вважав її просто відправною точкою. Цікаво відзначити, що національні класифікації держави-відповідача мають розглядатися „з урахуванням загального знаменника відповідного законодавства різних держав-учасниць.”⁵

3). Згодом Суд вважає, що вирішальним фактором є характер правопорушення. У підсумку має бути прийнято до уваги ступінь тяжкості порушення.

Ці три критерії визначають автономність значення „звинувачення в скоєні злочину” відповідно до Статті 6.

Таким чином, автономність значення – не конкретне значення або визначення, а скоріше спосіб перевірити, чи знаходиться право на національному рівні в межах категорії прав, які потребують захисту.

Цікаво відзначити, що Суд не пояснює, як він встановлює ці критерії. Це означає, що необхідно дізнатися критерії для оцінки характеру права. Проте, цей аналіз не може ґрунтуватися на критеріях з самих прецедентів. Таким чином навряд чи можна від-

повісти на питання, як Суд встановив автономність тлумачення, оскільки незрозуміло, як ці критерії були сформовані.

Суд прийняв у певній мірі подібний підхід до автономності значення „державної служби” в контексті Статті 6. ЄСПЛ встановив у своєму прецедентному праві, що „спори, пов'язані з наймом, кар'єрою і припиненням обслуговування державних службовців”, не входять у сферу застосування Статті 6, оскільки вони не стосуються цивільного позову.⁶ Питанням перед Судом в справі *Пелегріна* (CASE OF PELLEGRIN v. FRANCE (judgment of 8 December 1999)) було встановити, чи це справедливо виключати з-під захисту Статті 6 державних службовців, положення яких було прирівняне з положенням співробітників за договором приватного права. Суд постановив, що на підставі характеру обов'язків і відповідальності працівника, необхідно встановити критерії для з'ясування, чи повинна застосовуватись Стаття 6 замість внутрішнього законодавства. ЄСПЛ приймає функціональний критерій, за якого „державні службовці за своїми обов'язками уособлюють конкретні заходи у рамках державної служби, адже остання діє як депозитарій суспільної влади, відповідальна за захист спільних інтересів держави й інших державних органів влади”. Таким чином, вони не підпадають під сферу дії Статті 6.

Суд витратив якийсь час на пояснення цього критерію, але не пов'язав цей критерій, наприклад, з текстом або метою зазначеної статті або структурою Конвенції в цілому. Можливо, можна стверджувати, що саме це Суд і мав на увазі, але при встановленні критеріїв, які повинні лягти в основу автономного підходу, було б краще, якби Суд явно вказував на їх походження. Необхідність в кращому поясненні підстав для використання цього критерію або його походження вже видно з самого рішення Суду. Дійсно, більша частина суддів пояснила, що вони не бачать необхідності у встановленні

⁴ ЄСПЛ, CASE OF ENGEL AND OTHERS v. THE NETHERLANDS (Application no. 5100/71; 5101/71; 5102/71; 5354/72; 5370/72, judgment date 8 June 1976) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: [http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57479-{"itemid":\["001-57479"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57479-{).

⁵ ЄСПЛ, CASE OF ENGEL AND OTHERS v. THE NETHERLANDS (Application no. 5100/71; 5101/71; 5102/71; 5354/72; 5370/72, judgment date 8 June 1976) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: [http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57479-{"itemid":\["001-57479"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57479-{).

⁶ ЄСПЛ, CASE OF PELLEGRIN v. FRANCE (Application no. 28541/95, judgment of 8 December 1999), [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng-press/pages/search.aspx?i=003-68450-6891>.

критерію, і винесли інше рішення, яке, на їхню думку, буде більше відповідати духу і букві Статті 6.⁷ У Суду є можливість не погоджуватися з міркуваннями в окремих випадках, але принаймні відправна точка для кожного з положень повинна бути ясною. Але це зовсім не так у прикладі зі справою *Пелегріна* (CASE OF PELLEGRIN v. FRANCE (judgment of 8 December 1999)).

У справах, що стосуються автономності тлумачення поняття “будинки”, суд також сформулював деякі критерії. Суд вказав, що питання про те, як застосовується поняття “дім”, залежить від “фактичних обставин, а саме, наявності достатніх і безперервних зв’язків з конкретним місцем”.⁸ Вибір цих критеріїв виправдано посиланнями на попередній прецедент. Дійсно, ці критерії вказують, який елемент фактичної ситуації у справі вважається найбільш застосовуваним для вирішення цього питання і, таким чином, містить деякі рекомендації для подальших випадків. Проте, самі критерії не часто повторюються в подальшому прецедентному праві, і вони, здається, не мають великого значення для практичного використання.

У другій категорії справ суд не формулює жодних чітких критеріїв, які відображають автономність значення положень Конвенції, чи якихось інших термінів, що містяться в ній. Приклади такого підходу можуть бути знайдені при встановленні автономності тлумачення “цивільних прав та обов’язків”⁹,

⁷ ЄСПЛ, Press release issued by the Registrar JUDGMENT IN THE CASE OF PELLEGRIN v. FRANCE (Application no. 28541/95, judgment of 8 December 1999), [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng-press/pages/search.aspx?i=003-68450-6891>.

⁸ ЄСПЛ, CASE OF PROKOPOVICH v. RUSSIA (Application no. 58255/00, judgment of 18 November 2004) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-67538> та ЄСПЛ, CASE OF HARTUNG v. FRANCE (Application no. 10231/07 decision of 3 November 2009) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.referent.ru/7/200396>.

⁹ В контексті Статті 6, див.: ЄСПЛ, CASE OF KÖNIG v. GERMANY (Application no. 6232/73, judgment of 28 June 1978) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57512>.

„володіння”¹⁰ та „асоціації”. У справі *Кьоніга* (CASE OF KÖNIG v. GERMANY, (judgment of 28 June 1978)) ЄСПЛ постановив, що поняття „цивільних прав та обов’язків” повинне також розглядатися автономно, як і поняття „кримінального обвинувачення”.¹¹ ЄСПЛ забезпечив свого роду критерієм для з’ясування коли ж можна говорити про цивільні права та обов’язки. А саме, дивлячись на „основу змісту та наслідків права згідно з внутрішнім законодавством держави”.¹² У цьому процесі ЄСПЛ постановив, що необхідно також враховувати об’єкт і мету Конвенції та закони інших держав-учасниць.¹³

Пізніші випадки показують, однак, що ЄСПЛ звертає увагу тільки на отриманий ефект від проаналізованого права і не розглядає об’єкт і мету Конвенції, або ситуацію в інших державах.¹⁴ Відмінністю критеріїв для тлумачення поняття кримінального обвинувачення є те, що вони фактично вказують на аспекти, які відіграють роль в оцінці того, чим по своїй суті є обвинувачення у вчиненні злочину. У той самий час „критерій”, встановлений у справі *Кьоніга* (CASE OF KÖNIG v. GERMANY, (judgment of 28 June 1978)), вказує тільки на те, що ЄСПЛ повинен придивлятися до вже сформованих уявлень. Це в корінь інший спосіб формування думки про те, що ж означає застосування ав-

¹⁰ В контексті Статті 1 Першого Протоколу, див.: ЄСПЛ, CASE OF IATRIDIS v. GREECE (Application no. 31107/96, judgment of 25 March 1999) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-58227>;

¹¹ ЄСПЛ, CASE OF KÖNIG v. GERMANY (Application no. 6232/73, judgment of 28 June 1978) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57512>.

¹² ЄСПЛ, CASE OF KÖNIG v. GERMANY (Application no. 6232/73, judgment of 28 June 1978) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57512>.

¹³ Interpretation of fundamental rights in a multilevel legal system : an analysis of the European Court of Human Rights and the Court of Justice of the European Union Senden, Hanneke Ceciel Katrijn [Antwerp ; Oxford ; Portland, Or.] : Intersentia, 2011 School of Human Rights Research series ; vol. 46. 2011 – p. 304.

¹⁴ Див. ЄСПЛ, CASE OF STRAN GREEK REFINERIES AND STRATIS ANDREADIS v. GREECE (Application no. 13427/87, judgment of 9 December 1994) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57913>;

тономного підходу, і тому не містить багато користі.

У справах, що стосуються тлумачення терміну володіння, ЄСПЛ прийняв аналогічний підхід. Часто ЄСПЛ вказував, що термін „майно” приймає автономність значення і вивчав факти справи, щоб оцінити, чи міг цей інтерес у конкретному випадку бути розцінений як володіння.¹⁵ Випадок *Байелера* (CASE OF BEYELER v. ITALY (judgment date 5 January 2000)) може служити ілюстрацією такого підходу.¹⁶ У цьому випадку сторони не погодилися, чи мав заявник майновий інтерес, що захищається Статтею 1 Першого Протоколу. Суд визнав, що¹⁷ „у зв'язку з тим, що Суд зазначає, що поняття „майно” у першій частині Статті 1 має автономне значення, яке не обмежується правом власності на фізичні товари і не залежить від формальної класифікації в національному законодавстві: деякі інші права та інтереси що складають активи, також можна розглядати як „право власності”, а тому і як термін „майно” для цілей цього положення. Питання, яке необхідно вивчити – чи слід в цілому обставини справи розглядати з застосуванням до заявника назви однойменного інтересу, що захищається Статтею 1 Протоколу № 1. Суд вважає, що такий підхід вимагає враховувати наступні положення закону і фактів. (Суд пішов на розгляд обставин справи, які довели, що заявник мав власний інтерес до творчості, хоча це право може бути відкликано протягом певного періоду.)¹⁸

¹⁵ Див., наприклад: ЄСПЛ, CASE OF IATRIDIS v. GREECE (Application no. 31107/96, judgment of 25 March 1999) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-58227>.

¹⁶ ЄСПЛ, CASE OF BEYELER v. ITALY (Application no. 33202/96, judgment date 5 January 2000) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-58832>.

¹⁷ Interpretation of fundamental rights in a multilevel legal system : an analysis of the European Court of Human Rights and the Court of Justice of the European Union Senden, Hanneke Ceciel Katrijn [Antwerp ; Oxford ; Portland, Or.] : Intersentia, 2011 School of Human Rights Research series ; vol. 46. 2011 – p. 305.

¹⁸ ЄСПЛ, CASE OF BEYELER v. ITALY (Application no. 33202/96, judgment date 5 January 2000) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-58832>.

Найбільш важливе зауваження, яке можна зробити на основі цього уривка в тому, що він не забезпечує чітким уявленням про те, що автономність значення слова „майно” дійсно існує. Вагомість порушеного інтересу повинна бути істотною і закріпленою у Статті 1 Першого Протоколу, але це само по собі не забезпечує критерієм. Зовсім інша ситуація з критеріями, що необхідні під час дослідження питання, що саме можна вважати „кримінальним обвинуваченням” або що саме можна вважати „державною службою”. У цих випадках рекомендації надаються більш докладно. Вказуються аспекти, які необхідно брати до уваги при їх оцінці. ЄСПЛ значною мірою покладався на прецедент для того, щоб встановити, чи буде щось розглядатися в якості одного з основних інтересів, які охороняються правом на власність. Він допомагає зрозуміти, що може і що не може поширюватися на поняття автономності значення „майно”. І навіть тоді, все ще досить незрозуміло, які наслідки дійсно тягне за собою ця автономність. Це робить застосування цієї концепції важким або, принаймні, дуже розпливчастим.

Література

1. ЄСПЛ, CASE OF ÖZTÜRK v. GERMANY (Application no. 8544/79, judgment of 21 February 1984), [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57553>.

2. ЄСПЛ, CASE OF PELLEGRIN v. FRANCE (Application no. 28541/95, judgment of 8 December 1999), [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng-press/pages/search.aspx?i=003-68450-6891>.

3. ЄСПЛ, CASE OF STEC AND OTHERS v. THE UNITED KINGDOM (Applications nos. 65731/01 and 65900/01, decision of 6 July 2005) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-73198>.

<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-58832>. Див. нещодавній ЄСПЛ, CASE OF DEPALLE v. FRANCE (Application no. 34044/02, judgment of 29 March 2010) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-97978>, що підтверджують даний підхід.

АНОТАЦІЯ

Стаття присвячена визначенню підстав та критеріїв застосування принципу автономності тлумачення Європейської Конвенції з прав людини на основі аналізу рішень Європейського суду з прав людини. У якості базиса дослідження використані рішення Європейського суду з прав людини, наукові праці зарубіжних учених.

4. ЄСПЛ, CASE OF ENGEL AND OTHERS v. THE NETHERLANDS (Application no. 5100/71; 5101/71; 5102/71; 5354/72; 5370/72, judgment date 8 June 1976) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57479> - {"itemid":["001-57479"]}

5. ЄСПЛ, CASE OF PELLEGRIN v. FRANCE (Application no. 28541/95, judgment of 8 December 1999), [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng-press/pages/search.aspx?i=003-68450-6891>.

6. ЄСПЛ, Press release issued by the Registrar JUDGMENT IN THE CASE OF PELLEGRIN v. FRANCE (Application no. 28541/95, judgment of 8 December 1999), [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng-press/pages/search.aspx?i=003-68450-6891>.

7. ЄСПЛ, CASE OF PROKOPOVICH v. RUSSIA (Application no. 58255/00, judgment of 18 November 2004) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-67538> та ЄСПЛ, CASE OF HARTUNG v FRANCE (Application no. 10231/07 decision of 3 November 2009) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.referent.ru/7/200396>.

8. ЄСПЛ, CASE OF KÖNIG v. GERMANY (Application no. 6232/73, judgment of 28 June 1978) [Електронний ресурс]/ Режим досту-

SUMMARY

Article is devoted to defining the bases and criteria for the principle of autonomy interpretation of the European Convention on Human Rights on the basis of analysis of judgments of the European Court of Human Rights. As a basis for the study used the European Court of Human Rights, the scientific work of foreign scientists.

пу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57512>.

9. ЄСПЛ, CASE OF IATRIDIS v. GREECE (Application no. 31107/96, judgment of 25 March 1999) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-58227>;

10. ЄСПЛ, CASE OF STRAN GREEK REFINERIES AND STRATIS ANDREADIS v. GREECE (Application no. 13427/87, judgment of 9 December 1994) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-57913>;

11. ЄСПЛ, CASE OF BEYELER v. ITALY (Application no. 33202/96, judgment date 5 January 2000) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-58832>.

12. ЄСПЛ, CASE OF DEPALLE v. FRANCE (Application no. 34044/02, judgment of 29 March 2010) [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-97978>, що підтверджують даний підхід.

13. Interpretation of fundamental rights in a multilevel legal system : an analysis of the European Court of Human Rights and the Court of Justice of the European Union Senden, Hanneke Ceciel Katrijn [Antwerp ; Oxford ; Portland, Or.] : Intersentia, 2011 School of Human Rights Research series ; vol. 46. 2011 – 466 p.